

1. Leder

Det glæder mig meget, som hovedpartner i NOSTRA-projektet, at kunne præsentere den første udgave af projektets nyhedsbrev for jer.

NOSTRA, eller Network Of STRAits (Strædenetværk), er et europæisk projekt, som bliver finansieret af INTERREG IVC programmet og er resultatet af European Straits Initiative, som blev underskrevet i 2010 af 15 lokale myndigheder, der grænser op til europæiske stræder.

Europas stræder står over for lignende udfordringer på områder såsom transport, maritim sikkerhed og økonomisk udvikling. NOSTRA-projektet undersøger disse områder, med fokus på miljøet og biodiversitet som fælles emne.

NOSTRA partnere har besluttet at samarbejde og udveksle erfaringer for at implementere mere effektive og miljøvenlige politikker på strædeniveau. I denne sammenhæng samler NOSTRA-projektet 16 partnere, som grænser op til 8 europæiske stræder, om et fælles mål for at beskytte deres naturlige miljø og gøre noget ved udfordringer i forbindelse med bæredygtig udvikling.

Dette 3-årige projekt (2012-2014) sigter efter at gøre en indsats for at forbedre europæiske, nationale og lokale politikker, der har indflydelse på forholdene omkring stræderne. Det er projektets mål at opbygge et system af integreret styring på flere niveauer på tværs af landegrænser som grundlag for en smart, bæredygtig og inklusiv vækst, på linje med 2020 strategien for EU.

Meget godt arbejde har fundet sted siden april 2012; dette halvårige nyhedsbrev giver en orientering på tværs af partnerskabet om projektets hidtidige udviklingsforløb og resultater.

Jeg håber, du vil kunne lide denne første projektopdatering.

Dominique Dupilet

Formand
Pas-de-Calais Amtsråd
NOSTRA Hovedpartner

2. NOSTRA : hovedmålsætninger og aktiviteter

NOSTRA stræber efter at vise, hvordan fælles (bi-national) styring af stræderne, baseret på en integreret og inklusiv tilgang, kan forbedre offentlige politikker i forhold til beskyttelsen af biodiversiteten og det naturlige miljø, og kan muliggøre en bæredygtig økonomisk udvikling af området.

Partnerskabet er baseret på viljen til at arbejde for bevarelsen af biodiversiteten og naturen i strædeområderne.

Projektaktiviteterne fokuserer på tre hovedemner:

- Miljøpåvirkning af punkt-til-punkt maritim transport og den tilknyttede logistisk og infrastruktur;
- Lokale partnerskaber for en bæredygtig og miljøvenlig økonomisk og turismemæssig udvikling;
- Hav- og landplanlægning, som skal forene bevarelse af miljøet med befolkningens livskvalitet og økonomisk udvikling.

NOSTRA er delt op i tre hovedtrin i løbet af årene:

- 2012 er dedikeret til "se og lær".
- 2013 er dedikeret til "analysér og studér".
- 2014 er dedikeret til "tænk og handl".

Disse trin vil blive udført ved:

- Studiebesøg og studiemøder for at identificere de bedste fremgangsmåder implementeret af de forskellige partnere;
- Workshops, seminarer, konferencer og landemøder for at analysere og dele data med lokale interessenter, som er nødvendigt for at tilpasse de bedste fremgangsmåder til lokale behov;
- Indsamling af gode fremgangsmåder og anbefalingsvejledning af politikker for regionale, nationale og europæiske beslutningstagere;
- Design af implementeringsplaner for internationale og lokale partnere;
- Publikationer, en hjemmeside, brochurer, nyhedsbreve, pressemeddelelser for at udbrede den tilegnede viden og at nå ud til alle interessenter på lokalt, nationalt og internationalt niveau.

3. Et INTERREG IVC program

NOSTRA projektet er finansieret under INTERREG IVC programmet, som er EU programmet for internationalt samarbejde på tværs af Europa. Det er implementeret under det europæiske fællesskabs mål for landesamarbejde og finansieret af European Regional Development Fund (ERDF), for perioden 2007-2013. Hovedformålet med INTERREG IVC programmet er at forbedre effektiviteten af regionale politikker og deres redskaber.

Områderne der støttes er "innovation og viden om økonomi" og "miljø og risikoforebyggelse": programmet stræber efter at bidrage til den økonomiske modernisering og konkurrencedygtighed af Europa ved hjælp af en forbedring af lokale og regionale politikker.

Mere information på: <http://www.interreg4c.eu/>

4. Stræder og partnere

Projektet er sammensat af lokale myndigheder og bi-nationale instanser, som grænser op til 8 stræder i Europa, samt et forskningsinstitut ved Donaudeltaet, som har stor erfaring i styring af sensitive naturområder på tværs af landegrænser. NOSTRA-projektet samler 16 partnere fra Doverstrædet, Femern Bælt strædet, den Finske Bugt, Kvarken strædet, Bonifaciostrædet, Otrantostrædet, Messinastrædet, Sicilienstrædet og Donaudeltaet.

► Doverstrædet: Pas-de-Calais

Amtsråd & Kent Amtsråd

Doverstrædet (på fransk: Pas de Calais) er den smalleste del af den Engelske Kanal (34 km). Strædet er den travleste internationale søvej i verden, og bruges af flere end 600 erhvervmæssige fartøjer dagligt; størstedelen af den maritime trafik mellem Atlanterhavet og Nord- og Østersøen sejler igennem det.

► Messinastrædet:

Provinsen Messina (Provincia di Messina)

& Provinsen Reggio Calabria (Provincia di Reggio Calabria)

Messinastrædet (Stretto di Messina) ligger mellem Messina og Reggio Calabria: det forbinder det Tyrrenske hav med det Ioniske hav i midten af Middelhavet. Det smalleste punkt er 3,1 km i bredden og maksimum dybde er 250 m (830 fod). Messinastrædets hydrogeologiske forhold er usædvanlige og dets flora og fauna er ligeledes sjældne.

► Kvarken strædet:

Kvarken Amt (Kvarkenrådet r.f)

Kvarken øgruppen (Finsk: Merenkurkk, Svensk: Norra Kvarken) er beliggende i den Botniske Bugt, en nordlig forlængelse af Østersøen. Øgruppen udgør 5,600 øer, moræner, sandbanker, rev, der hedder 'De Geer moræner', dannet af stigning af landet som følge af smeltning af den kontinentale isplade for 10,000 til 24,000 år siden. Dette er et af de mest sjældne eksempler på igangværende "isostatisk justering" og området er anført af UNESCO som et bi-nationalt Verdensarvsområde. Strædet er et af de travleste i Europa for trafik med handelsskibe.

► Den Finske Bugt:

Harju Amtsregering (Harju Maavalitsus)

& Uusimaa Regionalråd (Uudenmaan liitto)

Den Finske Bugt (Finsk: Suomenlahti; Estisk: Soome laht; Russisk: Finskiy zaliv; Svensk: Finska viken) er Østersøens arm mellem Finland og Estland og Rusland. Den berører Helsinki, Tallinn og Sankt Petersburg. Den er 400 km lang og bredden går fra 130 km ved munden til 12 km ved Neva Bugten. Bugten er sædvanligvis tilfrosset fra sidst i november til sidst i april. Den indeholder adskillige banker, skær og øer og deltaerne fra talrige floder (hvoraf den største er Neva).

► Otrantostrædet:

Provinsen Lecce (Provincia di Lecce)

& Viora Regionalråd (Qarku i Vlores)

Otrantostrædet (Albansk: Kanali i Otrantos; Italiensk: Canale d'Otranto) forbinder Adriaterhavet med det Ioniske hav og adskiller Italien fra Albanien. Det er omkring 800 km langt med en gennemsnitsbredde på 160 km, en maksimum dybde på 1,324 meter og et område på 131,050 km². Strædet er hjemsted for sjældne marine arter. Myndighederne står over for opgaven at skulle regulere lovlig søfart og sejlads og undgå at illegal trafik passerer gennem strædet, såsom våben, stoffer og illegale indvandrere.

➡ **Femern Bælt:**
Region Sjælland (Region Sjælland)
& Østholstens Amt (Kreis Ostholstein)

Femern Bælt (Dansk: Femern Bælt) er et stræde der forbinder Kiel Bugt og Mecklenburg Bugt i den vestlige del af Østersøen mellem den tyske ø Fehmarn og den danske ø Lolland. Strædet består af et 18 km (10 sømil) bredt område med dybder på 20-30 meter. De danske og tyske myndigheder er blevet enige om at bygge en tunnel for den erhvervsmæssige og private trafik gennem kanalen. Arbejdet på denne kombinerede vej og tog tunnel påbegyndes i 2015 og færdiggøres i 2021.

➡ **Bonifaciostrædet:**
Korsikansk Miljøkontor (O.E.C.) (Office de l'Environnement de la Corse), Provinsen Sassari & Maddalena Øgruppe Nationalpark (Parco Nazionale dell'Arcipelago di la Maddalena)

Bonifaciostrædet (Fransk: Bouches de Bonifacio, Italiensk: Bocche di Bonifacio) ligger mellem Korsika og Sardinien. Det er 11 km bredt og maksimum dybde er 100 meter. Strædet er kendt for at være farligt for skibsfart på grund af vinde, strøm, sandbanker og rev. Strædet indeholder to nationalparker, på begge bredder. Efter en tanker katastrofe i 1993, er der blevet lavet politikker for at begrænse skibsfart i at passere strædet ved at forbyde fartøjer med farligt gods.

➡ **Sicilienstrædet:**
Regional Provinsen Trapani (Provincia Regionale de Trapani)

Sicilienstrædet ligger mellem Sicilien og Tunesien. Det er omkring 145 km bredt og maksimum dybde er 316 m. Strædet har en usædvanlig oceanografi, med to strømme ved forskellige dybder og i modsatgående retninger. Øen Pantelleria ligger i midten af strædet. Strædet er en af de marine hovedveje i Middelhavet og også et af de mest koncentrerede fiskeområder.

➡ **Donaudeltaet: Donau Delta Nationalt Institut for Forskning og Udvikling (Institutul National de Cercetare Dezvoltare Delta Dunarii)**

Donaudeltaet (Rumænsk: Delta Dunarii) er det andet største floddelta i Europa, og er det mest fredede på kontinentet. Størstedelen af Donaudeltaet er en lav slette, hovedsageligt dækket af vådområder og vand. Det indeholder et snørkelt mønster af moser, kanaler, vandløb og søer. Det er hjemsted for 23 naturlige økosystemer, og det er beboet af en stor variation af vand og land flora og fauna.

5. Tilbage til 2012 – ”Se og lær”

2012 var året dedikeret til ”se og lær”.

Lanceringskonferencen for projektet fandt sted i Wimille (Pas-de-Calais) den 3. april 2012. Arrangementet var en mulighed for at fremlægge målsætningerne og præsentere de 16 partnere for lokale institutioner, samfundet, virksomheder og pressen. Lokale interessenter debatterede også emnet om ”strædestyring på tværs af landegrænser: en løsning til at bevare biodiversitet og naturarv”. Ved slutningen af mødet, underskrev de politiske repræsentanter partnerskabsaftalen for implementeringen af projektet.

To stræder var i fokus på studieturene i 2012. Et stræde bruger allerede et bi-nationalt styringsredskab (Kvarken). Det andet arbejdede på at få sat et European Grouping of Territorial Cooperation eller ”EGTC” i værk (Bonifaciostrædet). Begge studiebesøg gjorde det muligt for partnere at stille spørgsmål med hensyn til disse redskaber og at overveje deres effektivitet med henblik på at levere NOSTRA målsætninger. I løbet af disse arrangementer, mødte partnerne alle de lokale aktører som var involverede i de forskellige udfordringer, som stræderne står over for (miljø, transport...) og undersøgte deres tilknytning til styringen på tværs af landegrænser.

► Juni 2012 – Studiebesøg nr.1: Kvarken

NOSTRAs første studiebesøg blev afholdt i juni i Kvarken, da dette stræde har den ældste bi-nationale organisation, som styrer reguleringen af maritim trafik, håndteringen af udvikling og miljøbeskyttelsespolitikker. Kvarken Rådet blev grundlagt i 1972.

I løbet af studiebesøget, blev forskellige punkter fremlagt for partnerne med hensyn til strukturen og hvordan det virkede med den bi-nationale ledende myndighed. Kvarken Rådet er involveret i at regulere systemer i forbindelse med den marine trafik og arbejder sammen med havnene og deres forbindelser med baglandet. Projektpartnerne lærte også noget om Kvarken Øgruppens Verdensarvsområde. Denne UNESCO benævnelse er kilde til national og international stolthed og anerkender en unik geologi, karakteriseret ved et ekstremt eksempel af isostatisk stigning, hvor øgruppen stiger en lille smule hvert år. Den høje kyst (Sverige) og Kvarken Øgruppe (Finland) danner tilsammen en transnational verdensarv, som der er meget få af i verden.

► Oktober 2012 – Studiebesøg nr.2: Bonifaciostrædet

Partnere besøgte begge sider af Bonifaciostrædet, dvs. Frankrig (Korsika) og Italien (Sardinien) på dette andet studiebesøg. Hovedmålet var at analysere ledelsen af maritime områder på tværs af landegrænser, med fokus på beskyttelsen af biodiversitet. La Maddalena Parken, Bonifaciostrædet er et område med stor biodiversitet, hvor maritim trafik og behovene fra en voksende turistindustri er blevet styret omhyggeligt. 20,000 mennesker bruger området om sommeren; 33,000 dykkere om året bruger området, og 4000 skibe passerer årligt forbi.

På grund af dets værdifulde biodiversitet, blev der etableret to fredede områder inden for Bonifaciostrædet: Bonifacios naturreservat og La Maddalena Øgruppens Nationalpark. For at udvikle en sammenhængende ledelse af de to fredede områder, blev det besluttet af begge parter i 2012, at skabe et EGTC (European Grouping of Territorial Cooperation). Udover at etablere fælles miljøpolitikker, vil EGTC støtte sig til europæiske programmer for at udvikle nye projekter og for at forbedre strædets internationale status. Dette studiebesøg var en mulighed for partnerne at opleve disse ambitiøse tilgange til strædestyring.

6. 2013 – ”Analysér og studér”

2013 var året dedikeret til analyse og studie, hvor 4 workshops blev organiseret med henblik på at identificere og analysere gode fremgangsmåder for den bæredygtige udvikling af stræder.

Den første NOSTRA workshop fokuserede på ”Seascape and Maritime Spatial Planning” og fandt sted i nærheden af Dover (UK) i januar. Den var koordineret og ledet af Kent Amtsråd.

Der blev fremført præsentationer af ”The Marine Management Organisation”, ”Natural England and English Heritage” om UK Marine Planning og ”Land Use Consultants” præsenterede pilotprojektet for Seascapes Character Assessment (SCA) for Doverstrædet, som var blevet færdiggjort til workshoppen. SCA er en teknik som er udviklet ud fra Landscape Character Assessment (LCA) i Storbritannien, og er ved at blive inkorporeret i de første marinplaner nogensinde, som er ved at blive udarbejdede i Storbritannien under: ”Marine & Coastal Access Act 2009”. Ved at bruge en bred vifte af data, kan ’seascaping’ hjælpe med at identificere et områdes naturlige, kulturelle og æstetiske karakteristika, for at understøtte beslutninger og udvikling af politikker, der dermed kan vedtages på et mere velinformeret grundlag.

Opfølgning på workshoppen har indebåret analyse af, hvordan denne tilgang kan anvendes for andre stræder. I EU sammenhæng kan indførelsen af en ’seascape’ tilgang også hjælpe med at opnå målsætningerne for ”the European Landscape Convention” og ”Marine Strategy Framework Directive”.

Den anden workshop fokuserede på ”Turisme og Kulturarv” og fandt sted i Otranto i april. Den var koordineret og ledet af Lecce provinsen. Alle partnere delte deres fremgangsmåder og erfaringer på turisme- og kulturarvsområdet, med fokus på bæredygtig turisme. Som opfølgning på workshoppen vil partnerne analysere de præsenterede fremgangsmåder og overveje at implementere de bedste løsninger fra et stræde til et andet.

På foranledning af Region Sjælland og Østholsten Amt, blev der organiseret en tredje workshop ved Femern Bælt, for at diskutere sikkerheden ved skibsfart i stræderne og grønne trafik politikker.

Kysterne på begge sider af Femern Bælt – ligesom alle søveje – er udsat for risiko for maritime ulykker. Deltagerne bemærkede, at der er mange gode eksempler på, hvordan man kan undgå ulykker, skadeskontrol og organisering af samarbejde på tværs af nationale grænser.

Hovedcentralenheden i Cuxhaven blev præsenteret som et lokalt eksempel på, hvordan man kan sikre maritim sikkerhed. Det blev beskrevet som ”et positivt eksempel for andre” af de engelske kollegaer fra Dover. Fra deres side rapporterede den Anglo-Franske enhed MIRG (Maritime Incident Response Group), at det er udstyret til en koordineret reaktion på ulykker på skibe i Kanal-området, ved indsættelse af delte operationelle ressourcer, såsom helikopterredninger. Yderligere udveksling mellem partnerne ved at udvide MIRG blev diskuteret.

Den allerede tætte og tiltagende trafik gennem Femern Bælt gør det nødvendigt at handle for skibsfartssikkerheden. Her kan erfaringen fra andre regioner i Europa være meget nyttig.

Naturligvis var planerne for den faste forbindelse over Femern Bælt af stor interesse, da dette bliver en vej/tog tunnel under strædet og det største infrastrukturprojekt i Nordeuropa. Ved planlægningen af tunnelen, er der adskillige arbejdsgrupper, der fokuserer på fremtidige sikkerhedsforanstaltninger. Dette indebærer indførelsen af en tysk-dansk overvågningsenhed.

Vendingen ”mere transport – mindre trafik” førte diskussionen videre til emnet om den ”grønne trafik”; danskerne berettede fra et Interreg projekt vedrørende trafikkorridoren – Øresund-Femern-Hamburg. Målet med projektet er at mindske de negative miljømæssige konsekvenser ved en voksende godstrafik. Projektets aktiviteter gennemføres i samarbejde med offentlige myndigheder, virksomheder og transportvirksomheder.

7. Foreløbig tidsplan 2013- 14

⇒ Oktober 2013:

den sidste workshop vil fokusere på bæredygtig økonomisk udvikling og finde sted i den Finske Bugt. I 2014 vil NOSTRA konsolidere det hidtidige arbejde og overveje anbefalinger af politikker under titlen "Tænk og Handl":

⇒ Februar 2014:

seminar om forbindelsen mellem kysten og baglandet – Messinastrædet

⇒ Juni 2014:

seminar om kapitalisering af INTERREG tværstrædeprojekt – Korsika

⇒ September 2014:

sammenfletningsseminar – Rumænien

⇒ Oktober 2014:

afslutningskonference – Bruxelles

Mere information på: <http://www.nostraproject.eu>